

[Kirkeministeren.]

i de forskellige indlæg, må man jo tale om i det udvalg, der bliver nedsat. Dette gælder bl. a. de oplysninger, man finder det heldigt at få frem, de erfaringer med hensyn til byggeriet, som man måtte have gjort rundt omkring. Dette gælder også det spørgsmål, som er blevet fremdraget af forskellige af de ærede ordførere, om, hvorvidt det beløb, der er foreslået til de tyndt befolkede egne, nu netop er det passende beløb, eller om det burde have været noget større. Det er den slags ting, som man roligt og lidenskabsløst, kan jeg sige, kan tale om i udvalget.

Om de enkelte ordføreres udtalelser vil jeg gerne sige, at jeg er enig med den ærede ordfører for socialdemokratiet hr. Hauberg i, at fristen må siges at være rimelig. Den samme betragtning gjorde det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen gældende. Jeg tror, det er rigtigt, og jeg tror ikke, det vil være heldigt, hvis man nu udskyder den frist, indenfor hvilken tegninger og projekter skal være accepteret. Jeg tror, det vil være lykkeligt, om man derigennem lægger en smule pres på, for det er jo rigtigt, som det ærede medlem sagde, at der nu er gået mange, mange år efter lovens vedtagelse i 1937, og endnu har vi dette meget store antal kommuner, som ikke har rørt på sig. En udskydelse af denne frist ud i — jeg havde nær sagt — næsten det uvisse, tror jeg ikke vil være heldig. Jeg tror ikke, man tjener sagen ved at forsøge at få dette tidspunkt, 1. april 1953, udskudt til 1955 eller muligvis endnu senere. Det vil efter min mening være lykkeligt for hele sagen, om man nu søger at komme igennem med det byggeri, der endnu mangler, med den færdiggørelse af hele det kompleks, man søgte at bygge op i 1937, og som man siden har søgt at føre videre.

Det ærede medlem hr. Arnth Jensen ville gerne have et tilsagn om, at kommunerne kan regne med det direkte tilskud. Det var naturligvis lykkeligt, hvis man kunne give dette faste tilsagn. Det kan man jo kun gøre på indirekte vis, og jeg vil mene, at i dette tilfælde vil det være bindende nok. Hvis dette lovforslag, som det tyder på, virkelig får tilslutning fra rigsdagens partier, har kommunerne derigennem lov til at regne med, at de kan bygge på den forudsætning, at dette direkte tilskud af en eller anden højde vil være sikret dem. Om det netop skal ligge dér, hvor det er foreslået, eller noget anderledes, højere eller lavere, vil man jo kunne tale om, fordi det er et spørgsmål om den årlige be-

villing. Men som sagt, jeg tror, at kommunerne vil kunne bygge på denne forudsætning.

Det ærede medlem hr. Arnth Jensen mente, at tilskuddet var for ringe, eller at man i hvert fald måtte tage det spørgsmål op, om der ikke kunne gives kommunerne noget mere. Jeg er her ganske enig med de ærede medlemmer hr. Hauberg og hr. Jørgen Jørgensen i, at ganske vist er presset på kommunerne på mange måder meget stærkt — det kunne aldrig falde mig ind at benægte, at kommunerne er hårdt presset med mange opgaver —, men de to ærede medlemmer har ret i, at det med hensyn til tilskuddet ligger betydeligt bedre nu end før. Det er ganske interessant at se den stigning, der har været. Ikke alene er der nu tale om, at man giver dækning for den konstaterede stigning i udgifterne, men man har — som jeg allerede har sagt — i årenes løb stadig udvidet hjælpen, så vilkårene nu sådan set er bedre, end de var for de kommuner, der straks gik i gang med byggeriet.

I 1937, da man gennemførte loven, gjaldt det, at man kunne dække halvdelen af udgiften indenfor en ramme af 35 000 kr., der var maksimum pr. skole. Man beregnede 5 000 kr. pr. klasseværelse og 6 000 kr. pr. særlokale, og man havde en samlet bevilling, der ikke kunne overstige 900 000 kr.

I 1940 sattes ind som tilskudsberettigede også biblioteks- og ungdomslokaler, d. v. s. henholdsvis 6 000 og 5 000 kr. Begrænsningen til halvdelen af de 35 000 kr. faldt bort, således at grænsen ialt blev sat op til 46 000 kr. — de 35 000 kr. fuldtud plus 6 000 kr. og 5 000 kr. for de nævnte særlokaler.

I 1941 gennemførte man et direkte tilskud af samme størrelse, således at maksimum altså blev 2 gange 46 000 kr., og i 1946 forhøjede man tilskuddet for særlokaler fra 6 000 kr. til 8 000 kr., for særelokaler fra 5 000 kr. til 7 500 kr., og som noget nyt indførtes støtte til forsamlingsale indenfor et beløb af 12 000 kr. Man ophævede den grænse, man havde sat ved de 35 000 kr. som maksimum, gav nu tilskud til alle klasselokaler, der var nødvendiggjort af folkeskoleloven, og ophævede grænsen for bevillingen, de 900 000 kr., således at der nu intet loft var.

Jeg har ønsket at trække disse ting frem for at vise, at der virkelig har været tale om en stadig stigning i statens andel i udgiften, så selvom jeg — det mener jeg selv — har den største forståelse for kommunernes undertiden meget stærkt trængte økonomi, vil jeg sige, at man fra statens side på sko-